Aanpassing verordening Ganzenbeheer Fryslan bevat een aantal verbeter voorstellen

Ecologische effectanalyse verruiming regels uitvoering ganzenbeheer in de provincie Friesland

In Friesland nemen de schade aan landbouwgrond door ganzen en de bijbehorende schadevergoedingen sterk toe; in 2023 bedroeg de totale schadevergoeding meer dan 15 miljoen euro. Dit heeft geleid tot een nieuw ganzenbeheerbeleid, vastgesteld op 20 maart 2024, dat is afgestemd op de Nota Weidevogels 2021-2030. Het belangrijkste doel is het verminderen van de jaarlijkse ganzenschade ten opzichte van de periode 2017/18–2022/23.

Om de effectiviteit van het beheer te verbeteren, zijn verschillende amendementen voorgesteld die een ecologische beoordeling vereisen. De provincie heeft Sweco gevraagd om de ecologische effecten van zeven voorgestelde beleidswijzigingen te onderzoeken. Het rapport richt zich op de ecologische impact van onder meer het verzamelen van ganzeneieren, het beperken van verstoringen in de buurt van rustgebieden en Natura 2000-gebieden, en het aanpassen van regels rondom afschot.

De belangrijkste bevindingen zijn:

– De ecologische beoordeling is gebaseerd op literatuuronderzoek, analyse van provinciale informatie en gesprekken met betrokkenen.
– Sweco beoordeelt of verruiming van de regels mogelijk is zonder onaanvaardbare ecologische schade.
– De voorgestelde aanpassingen richten zich op het beheer van ganzen in de winterperiode (1 oktober t/m 1 april), vooral

door verjaging met ondersteunend afschot naar foerageergebieden.
– Op basis van de conclusies worden aanpassingen voorbereid in artikel 5.24 van de provinciale omgevingsverordening, waaronder tijden van afschot, geen afschot op opvliegende ganzen uit rustgebieden, toegestane middelen en het maximale aantal jagers en te schieten ganzen.

Het rapport dient als ecologische onderbouwing voor beleidsaanpassingen die gericht zijn op het verminderen van ganzenschade, met behoud van aandacht voor natuurwaarden en juridische kaders.

Belangrijkste punten samenvatting uit de effectenanalyse

1. Aanleiding en doel

– De schade aan landbouwgrond door ganzen in Friesland neemt toe, met als gevolg dat de schadevergoedingen in 2023 boven de 15 miljoen euro zijn gestegen.
– De provincie Friesland heeft vermindering van deze schade tot prioriteit gemaakt en op 20 maart 2024 een nieuw ganzenbeheerbeleid vastgesteld, afgestemd op de Nota Weidevogels 2021-2030.
– Het doel van het nieuwe beleid is het verminderen van de jaarlijkse ganzenschade ten opzichte van de periode 2017/18–2022/23

2. Ecologische effectenanalyse

– De provincie heeft adviesbureau Sweco gevraagd een ecologische effectenanalyse uit te voeren naar de gevolgen van voorgestelde verruimingen in het ganzenbeheer.
– Het rapport beoordeelt de potentiële ecologische impact van zeven voorgestelde beleidswijzigingen, waaronder het verzamelen van ganzeneieren, het beperken van verstoringen nabij rustgebieden en Natura 2000-gebieden, en het aanpassen van regels omtrent afschot.

3. Onderzoeksvragen en amendementen

– De analyse richt zich op de volgende amendementen en moties:
– Motie 8: Provinciebrede ontheffing voor het rapen van ganzeneieren.
– Amendement 1b: Verjaging tot aan de rand van foerageergebieden (“Grens is Grens”).
– Amendement 4: Intrekking van regels die beperkingen opleggen aan bestrijding door ondersteunend afschot.

4. Juridisch en beleidsmatig kader

– De effectenanalyse richt zich op de winterperiode (1 oktober t/m 1 april), met nadruk op het verjagen van trekganzen naar foerageergebieden met ondersteunend afschot.
– Voor de zomerperiode (1 april t/m 30 september) geldt het Faunabeheerplan en bijbehorende vergunningen als juridisch kader.

5. Aanpassingen van de omgevingsverordening

– Op basis van de conclusies uit het rapport bereiden Gedeputeerde Staten aanpassingen voor aan artikel 5.24 van de provinciale omgevingsverordening, waaronder:
– Lid 5: Tijden van ondersteunend afschot (een half uur voor zonsopkomst tot een half uur na zonsondergang).
– Lid 6b: Geen ondersteunend afschot op opvliegende ganzen uit rustgebieden.
– Lid 12: Toegestane middelen.
– Lid 13: Maximaal aantal jagers per 25 ha en maximaal aantal te schieten ganzen.

6. Vervolgtraject

– Het voorstel tot aanpassing van de omgevingsverordening doorloopt een formele procedure. Eind 2025/begin 2026 wordt het voorstel aan de Provinciale Staten voorgelegd[1].

7. Belangrijkste boodschap

– De provincie Friesland wil met deze ecologische effectenanalyse onderbouwd beleid voeren om de schade door ganzen effectief te verminderen, met oog voor natuurwaarden en juridische kaders. Sweco concludeert welke verruimingen ecologisch verantwoord zijn, zodat de provincie de regels kan aanpassen en de schade aan landbouwgrond kan beperken[1].

Bronnen:

[1] Brief-DS-Aanbieding-rapportage-Ecologische-effectanalyse-verruiming-regels-uitvoering-ganzenbehe.pdf /Brief-DS-Aanbieding-rapportage-Ecologische-effectanalyse-verruiming-regels-uitvoering-ganzenbeheer-in-de-provincie-Friesland-20250408.pdf, zie onderstaand PDF

[2] Provincie Fryslan laat ecologisch onderzoek doen naar bestrijding ..
[3] Effecten van verjaging op vraatschade door ganzen in Fryslân
[4] Ganzenbeheer toch mogelijk rond Natura 2000-gebieden in Friesland
[5] Maatregelen grauwe gans – FBE Fryslân
[6] Ganzen – Provincie Fryslan
[7] Ecologische analyse van de Fryske guozzeoanpak
[8]Natura 2000-beheerplan Groote Wielen – Provincie Fryslan
[9] Verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017 | Lokale wet
[10]ONTWERP-Beheerplan Natura 2000-gebied Groote Wielen
[11] Ganzenbestrijding in Fryslân

Zie de onderstaande PDF: de Aanbieding rapportage Ecologische effectanalyse verruiming regels uitvoering ganzenbeheer in de provincie Friesland